

יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

יום כ"ז - אותיות "זך", כולל גם זיכוד
ובירוד וצירוף כמ"ש בנוגע לזמן הגאולה
"יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים"

ראה עמוד 7

עש"ק פ' ויקהל, מבה"ח אדר ב', כ"ז אדר א'
ה' תהא שנת סגולות גדולות

תנה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

לעילוי נשמת
הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד
ב"ר יהודא לייב ע"ה
שגלוב
נאסר לרגלי מסירות נפשו בעד החזקת היהדות
ביום ד' תשרי ה'תרח"צ
ונרצח במאסרו ביום כ"ה טבת ה'תרח"צ
ת. נ. צ. ב. ה.

*

ולזכות
זוגתו הרבנית מארייאשא שתליט"א
לאריכות ימים ושנים טובות
ומתוך בריאות הנכונה

בחסות:
'קרן המיליון'
שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

ב"ה

3 דבר מלכות

מדוע "חלינו הוא נשא"? / משיחת ש"פ בשלח ה'תש"ל

7 זמן הגאולה

צמצום בשביל הגילוי / הזמן הנוכחי באור הגאולה

9 זמן הגאולה

עוד יראו בודאי נסים גלויים / משיחות כ"ק אד"ש מה"מ בתקופת מלחמת המפרץ

11 "בזכות נשים צדקניות"

ההוראה מ"הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה" / תפקידן של הנשים בהבאת הגאולה

14 כתי"ק - פרסום ראשון

החידוש במצות מחצית השקל / צילום מההגהה דשיחת ש"פ ויקהל, פ' שקלים ה'תשמ"ה

החידוש והענין

ומשטו. שאין **המצוה** כזה שבטורה היא 'מטבע של אש' (שבת 107) הדברים הגשמיים, שכולם 'נשתלשלו מהן' 27 - משרשם הרוחני. כי אם שלאחר ששתלשלה ובהא בעה"ז הגשמי - שמקיים בה מצות מחצית השקל 'מטבע של אש'.

ג. עפ"י מוכן החידוש המיוחד ומחצית השקל - 'הוציא הקב"ה מטבע של אש כו' ואמר זה יחנך - לגבי כל שאר המצוות: 'מטבע' (גשמיית, מסוף וזהב) ו'אש' - הם שני הפכים: 'מטבע' - עפר (ובעפר גופא - כעמקי האדמה, כנ"ל), יסוד הכי נמוך; ואילו 'אש' (אפילו האש שבעה"ז הגשמי) - יסוד הכי גבוה.

ונם בחוכן ענינים (ברוחניות) - כידוע 28 שדי היסודות ארמ"ע הם כנגד די עולמות ארמ"ע - הפכים הם: 'עפר' - כנגד עולם העשיה, עולם הכי תחתון, ו'אש' - כנגד עולם האצילות, עולם הכי עליון.

והחיבור דשני הפכים אלו - שהמטבע (הגשמיית) שכ"י נותנים תהי' (היא עצמה) מטבע של אש (ועאכ"כ - לא רק אש שבעה"ז הגשמי, כי אם אש שחתך כסא הכבוד) - הוא היסוף כל ענין סדר ההשתלשלות (שהרי ענין ה'השתלשלות' הוא שהחתך 'משתלשל' מהעליון, שהחתך הוא למטה מן העליון).

נשמע

27

ה'תש"ל (1949)

ע"פ חכ"מ

ע"פ חכ"מ

חידו

ולא עוד, אלא שהוא היסוף אפילו דהסדר דתורה (שהוא למעלה מעולם) כעניני תורה, שהרי הסדר בתורה הוא - 'השתלשלות', שחלק הפשט נכנגד עולם העשיה (משתלשל גי' שלבים) מחלק הסוד (שכנגד עולם האצילות). והוא למטה ממנו ובהרבה.

ולכן: כרי שהי' החיבור ד'מטבע' עם 'אש' - אין הדבר יכול להעשות ע"י מלאך כו', ואפילו - לא ע"י תורה, כי כל אלה הם באופן השתלשלות. כי אם אין זיק ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו, שבתו ברצונו ולא ח"ו - בהכרח בסוד ההשתלשלות, דלהיותו 'כל יכול' ו'ימנע המצוות' 29 - ביכלתו לחבר בי הפכים 30 דגשמיית ורוחניות, שמטבע גשמיית חתונה וחינוכה כסוד בעה"ז 'מטבע של אש'.

וזהו החידוש דמחצית השקל שאינו בכל המצוות: בכל המצוות - המצוה שממשיכה חיות רוחני ('אש') בעשיה הגשמיית, אבל באופן שהגשמי עצמו הוא למטה מהרוחני (כמו בענין ה'השתלשלות', שכתחנתן מאיר מהעליון): והחידוש דמחצית השקל הוא - שהגשמי עצמו נעשה (הוא) אש.

28

29

30

צילום ב':

מכיון שחצית השקל (מטבע גשמיית) אין לה ערך כלל ל'כוסר נפשו' (רוחניות) - יש מקום לומר, שהשכר ד'כוסר נפשו' של נתינת מחצית שקל אלו אלא כבוד של 'חוקה'.

ואין לומר שפסוק שעי' המצוה נעשית 'אש', לכן יש לה ערך ל'כוסר נפשו' - כי ענין ה'אש' שמשך ונפול כמטבע ע"י המצוה אינו מתייחס למטבע הגשמי גופא (שהרי ה'אש' הוא מצד המצוה, ואילו המטבע עצמו - גשמיית הוא), ומצד שפעולת המצוה (נתינת מטבע גשמיית) נפגא - אין לה ערך ושיעור כלל 'שמה' 'כוסר נפשו'.

ובזה הי' משה מסופק האם השכר ד'כוסר נפשו' על נתינת מחצית שקל אינו אלא 'חוקה', כלומר, שאמנם ע"פ שכל המטה דהרב, יש מקום להוסיף בו, אלא שפסוק שכן הוא רצונו של הקב"ה, 'חוקה חקקתי' - 'אין לך רשות להרהר אחי' 31. או שיש איהו ביאור והסבר לומר גם ע"פ שכל.

ועל זה השיב לו הקב"ה בכך שהצוה לו 'מטבע של אש' ואמר 'והיתנו' - שבאשר בני' נותנים מחצית שקל עשיה המטבע עצמה (לא רק מצד הרוחניות וה'מצוה'): 'מטבע של אש' (כלקמן סי' 32), ולכן, ניתן להפין גם כשכל (לא רק באופן ד'חוקה') שיש קשר בין חוכן פעולתו ל'שכר ד'כוסר נפשו', כלקמן.

אשר נשא לבן אתנה בחכמה

משה נשא לבן אתנה בחכמה

אין לך רשות להרהר אחי

אשר נשא לבן אתנה בחכמה

אשר נשא לבן אתנה בחכמה

אשר נשא לבן אתנה בחכמה

אשר נשא לבן אתנה בחכמה

מערכת "יחי המלך"

במסגרת: "מטה משיח" שע"י "אגודת חסידי חב"ד" באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אד"ש מה"מ

יוצא-לאור על-ידי: תלמידי ה"קבוצה", "חיילי בית דוד", ישיבת תות"ל המרכזית, "בית משיח" 770

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • **טלפון:** 267-1757 (347)

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית-שמואל, מיקוד 26109 • **טלפקס:** 871-5770 (04)

דואר אלקטרוני: yeh_@netvision.net.il • אינטרנט: <http://www.moshiach.net/blind>

החידוש במצות מחצית השקל

בקשר עם פ' שקלים שקוראים בשבת זו, מובאים בזה ב' צילומים נדירים (מוקטנים) מההגהה השני' של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על השיחה הידועה בענין "מטבע של אש", שנאמרה בש"פ משפטים, פ' שקלים ה'תשמ"ה

נדפסה בהתוועדויות תשמ"ח ח"ה ע' 3069 ואילך (צילום נדיר ומעניין מההגהה הראשונה של הקטע שלפנינו נדפס ב"יחי המלך" גליון רצט עמוד 15)

בצילום שלפנינו נראית הקפדתו המיוחדת של כ"ק אד"ש מה"מ על מקומם המדויק של ההערות שבשולי-הגליון (וראה עוד עד"ז ב"יחי המלך" גליון ת ע' 30 ואילך)

להלן פענוח ההגהות (באו בהדגשה):

צילום א' – מסוף סעיף ה' ומסעיף ו':

ופשוט, שאין החידוש והעיקר בזה שבשרשה היא "מטבע של אש" (כי כן הוא בכל הדברים הגשמיים, שכולם "נשתלשו מהן" – משרשם הרוחני), כי אם שלאחרי שנשתלשה ובה בעוה"ז הגשמי – ע"י שמקיים בה מצות מחה"ש נשתתה ונעשית "מטבע של אש".

ו. עפ"ז מובן החידוש המיוחד דמחצית השקל – "הוציא הקב"ה מטבע של אש כו' ואמר זה יתנו" – לגבי כל שאר המצוות:

"מטבע" (גשמית, מכסף וזהב) ו"אש" – הם שני הפכים: "מטבע" – עפר^{27*} (ובעפר גופא – במעמקי האדמה, כנ"ל), יסוד הכי נמוך; ואילו "אש" (אפילו האש שבעוה"ז הגשמי) – יסוד הכי נעלה.

וגם בתוכן ענינם (ברוחניות) – כידוע שד' היסודות ארמ"ע הם כנגד ד' עולמות אבי"ע – הפכים הם: "עפר" – כנגד עולם העשי', עולם הכי תחתון, ו"אש" – כנגד עולם האצילות, עולם הכי עליון.

והחייבו דשני הפכים אלו – שהמטבע (הגשמית) שבנ"י נותנים תהי' (היא עצמה) מטבע של אש (ועאכו"כ – לא רק אש שבעוה"ז הגשמי, כי אם "זה" – אש שתחת כסא הכבוד) – הוא היפך כל ענין סדר ההשתלשלות (שהרי ענין ה"השתלשלות" הוא שהתחתון "משתלשל" מהעליון, שהתחתון הוא למטה מן העליון).

ולא עוד, אלא שזהו היפך אפילו דהסדר דתורה (שהיא למעלה מעולם), **סדרה אפילו** בעניני תורה, שהרי הסדר בתורה הוא – "השתלשלות", שחלק הפשט (כנגד עולם העשי') המושך הפענוח בסוף עמוד 13.

^{27*} וביסוד העפר(דומם גופא נקרא עפוח זהב (איוב כח, 1).

מדוע "חלינו הוא נשא"?

שאלו את כ"ק מו"ח אדמו"ר: רבי, אפילו אם יש איזה טענות אליכם ורוצים להעניש אתכם – מדוע צריכים להשתמש בעונש לענין הדיבור דוקא? הרי כל חייכם השתמשתם בזה להפצת היהדות במסירת נפש בממונו ובנפשו, והצלחתם ועשיתם לו ית' דירה בתחתונים, ומדוע העונש צריך-להיות בענין שלגמרי מסרתם אותו להקב"ה? ● אך הענין הוא ש"עמו אנכי בצרה": כמו שכל היהודים סובלים כך גם משיח סובל, ולא בענינים שאצלו הם נחשבים לסבל, אלא בענינים שאצל יהודי פשוט נחשבים לסבל ● זוהי מעלתו של משיח שהוא עומד ביחד עם כל בני ישראל במעמדם ומצבם ● תרגום חפשי משיחת ש"פ בשלח, י"ז שבט ה'תשל"ל – בלתי מוגה*

פרסום ראשון בלשון הקודש – בעריכת מערכת "יחי המלך"***

"שהוציאנו ממצרים גו' ונתן לנו את ממונם וקרע לנו את הים"³ עם כל המעלות שאומרים עליו – כיצד מגיע לו דבר כזה ש"ידי משה כבדים", והרי בשעת קריעת ים-סוף כשהקב"ה אמר לו⁴ "הרם את מטך ונטה את ידך על הים" לא היו ידיו כבדים (אף שקודם לכן האריך בתפלה עד שהקב"ה ה' צריך לומר לו "לא עת עתה להאריך בתפלה"⁵), ומדוע דוקא כאן לפתע נהיו "ידי משה כבדים"?

לכן אומר רש"י ש"בשביל שנתעצל ומנה אחר תחתיו" נענש על כך משה ונהיו ידיו כבדים.

(3) הגדה של פסח פיסקה על אחת. וראה גם פרש"י שלח יג, ל. ועוד.

(4) בשלח יד, טו.

(5) פרש"י שם, טו.

א. בפרשת מחיית עמלק מתעכב רש"י על התיבות "ידי משה כבדים"² ומפרש שזהו "בשביל שנתעצל ומנה אחר תחתיו נתייקרו ידיו".

דלכאורה אינו מובן: משה רבינו

(* להעיר שאמירתה ה' שבע לאחר (ובקשר עם) סיום כתיבת ס"ת לקבלת פני משיח צדקנו בערב יו"ד שבט תשל" ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א (יומן ממעמד מרטיט זה נדפס בחוברות ההכנה ליו"ד שבט תשס"א ותשס"ב שיצאו לאור ע"י מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח).

(**) השיחה מובאת בקשר עם קביעות שבת זו בימי החודש – כ"ז אדר א'. לשלימות הביאור בפרש"י המובא בסעיפים א-ג יש לעיין בלקו"ש חכ"א ע' 89 ואילך וכן בשיחות קודש תשל" ח"א ע' 440 ואילך.

(1) בשלח יז, ח ואילך.

(2) שם, יב.

ב. והנה עדיין צריך להבין: הרי משה הלך להתפלל עבור בני ישראל, וכמ"ש בפסוק⁶ "אנכי נצב על ראש הגבעה", ובפרט ע"פ המבואר בזהר⁷ שמושה רבינו התאמץ להלחם עם שרו של עמלק למעלה בדיוק כפי שיהושע התאמץ במלחמת עמלק למטה, ואם-כן משה לא נמנע מלהלחם בעמלק אלא הלך להלחם עם עמלק למעלה⁸, ובמלחמה זו יכול משה להצליח יותר מיהושע – ומדוע מגיע לו עונש כזה בגלל ש"מנה אחר תחתיו"?

והביאור:

כאשר מכים ונלחמים ביהודים, אזי אלו שאין ביכולתם לצאת ולהלחם כלל צריכים להתפלל ולומר תהלים כדי שהיהודים ינצחו, אבל אלו שיכולים לצאת להלחם, אין זה הזמן המתאים להתפלל ולומר תהלים, אלא עליהם לצאת בפשטות ולהכות עם ידיהם באויב;

ובענינו: כשמושה רבינו ראה שמכים את בני ישראל הי' עליו ללכת ולעזור להם במלחמתם, וכיון שמושה רבינו לא עשה זאת אלא "מנה אחר תחתיו", מגיע לו משום כך העונש ד"ידי משה כבדים".

אלא שעדיין קשה: מהיכן משה רבינו הי' צריך לדעת זאת, הרי לא קיבל על כך שום הוראה?

והביאור בזה – מלחמת עמלק באה לאחרי קריעת ים-סוף ומשה הי' צריך ללמוד הוראה זו מקריעת ים-סוף:

כשעמדו בני ישראל על הים אמר הקב"ה למשה⁹ "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל

ויסעו", וכפירוש רש"י: "שהי' משה עומד ומתפלל אמר לו הקב"ה לא עת עתה להאריך בתפלה שישראל נתונין בצרה", כלומר, מה אתה נעמד להתפלל כאשר ישראל נמצאין בעת צרה? – "דבר אל בני ישראל ויסעו", כעת יש לצעוד עם הרגלים אל הים.

זאת למרות שתפלתו של משה היא "תפילת עשיר"¹⁰, וכדאיתא במדרש¹¹ עה"פ תפלה למשה¹² "משל למה הדבר דומה לשלשה שבאו ליטול כו' מאת המלך כו' בא השלישי, אמר לו המלך מה אתה מבקש, אמר לו איני מבקש על עצמי דבר, אלא מדינה פלונית היא חרבה והיא שלך, גזור שתיבנה כו', כך משה לא ביקש לעצמו אלא בשביל ישראל" – אעפ"כ אמר לו הקב"ה¹³ "ואתם תחרישון, ובלשון הזהר¹⁴ "בעתיקא תליא מילתא": כעת זה לא הזמן להתפלל כיון שהמלחמה באה מכה מקום ומדריגה למעלה שבו התפלה (עבודת האדם) אינה יכולה לפעול, ומה שצריכים הוא רק לעשות כלי לקבל את ההמשכה מלמעלה, שזהו הענין ד"ויסעו" – לצעוד עם הרגלים בפועל;

ובענין זה ד"ויסעו" הי' משה רבינו שוה בדרגה לכל בני ישראל, וכמבואר לעיל

(10) זהר ח"א קסח, ב. וראה שה"מ מלוקט ח"ה ע' שיח ואילך ובהנסמן שם.

(11) שוחר טוב ויל"ש ע"פ. מדרש תהלים באבער שם.

(12) תהלים צדי"ק, א.

(13) בשלח שם, יד. והוא מאמר משה (בשם ה'. וראה הערה הבאה).

(14) ח"ב מת, א (וראה גם שם נב, ב).

ל' הזהר הוא (בעיקר) על פסוק מה תצעק אלי, אבל ראה שם מז, ב ואילך. ושם מח, א: ויסעו מלמסגאה מלין כו' (והיינו גם על מ"ש ואתם תחרישון – ראה לקו"ש חכ"ב ע' 33 הערה 42).

(6) יז, ט.

(7) זח"ב סה, ב ואילך.

(8) ראה זהר שם (סה, ב): וכי מה ראה משה כו'.

(9) יד, טו.

משתמשים גם כל העולם.

ולכאורה יכול לטעון, מאחר ונותן חומש לצדקה, מדוע עליו לתת יותר? ובפרט שהיצר הרע בא ואומר לו שאמנם מצידו לא איכפת לו ומסכים שיתן, אבל הרי עי"ז יהי' חסר לבני ביתו... – בדברים אחרים הוא מעיק לבני ביתו עבור טובת עצמו, וכאן פתאום הוא אומר שמה שיהי' חסר לעצמו לא מפריע לו, מה כן מפריע לו – שיהי' חסר לבני ביתו... אזי ע"כ אומרים לו שהכוונה היא לא בשבילו, אלא לעשות דירה לו ית'.

ובכל דבר יש למצוא מה יתוסף עי"ז במשכן, עד שלוקחים "עז" שובבה ועושים ממנה ריעות, שמישיח ישתמש בהם לבית המקדש.

(קטעים משיחת ש"פ ויקהל ה'תשל"ו – בלתי מוגה)

המדור מוקדש לע"נ האשה מרת **רבקה** בת הרה"ח ר' **צבי** ע"ה – נלב"ע ביום כ"ט תמוז ה'תשס"ב יה"ד שיקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה תיכף ומיד ממש נדבת בני: הרה"ח ר' **שמואל** שי' והרה"ח ר' **יעקב** שי' **שפריצער**

המשך מעמוד 14 - פענוח הכתי"ק:

משתלשל (ג' שלבים) מחלק הסוד (שכנגד עולם האצילות) והוא למטה ממנו ובהרבה. ולכן, כדי שיהי' החיבור ד"מטבע" עם "אש" – אין הדבר יכול להעשות ע"י מלאך כו', ואפילו – לא ע"י תורה, כי כל אלה הם באופן דהשתלשלות, כי אם אך ורק ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו, שבחר ברצונו (לא ח"ו – בהכרח) בסדר ההשתלשלות, דלהיותו "כל יכול" ו"נמנע הנמנעות" – ביכלתו לחבר ב' הפכים דגשמיות ורוחניות, שמטבע גשמית תשתנה ותיעשה בפועל בעוה"ז "מטבע של אש".

וזוהו החידוש דמחה"ש שאינו בכל המצוות: בכל המצוות – המצוה ממשיכה חיות רוחני ("אש") בעשי' הגשמית, אבל באופן שהגשמי עצמו הוא למטה מהרוחני (כמו בענין ה"השתלשלות", שבתחתון מאיר מהעליון); והחידוש דמחצה"ש הוא – שהגשמי עצמו נעשה (הוא) אש.

בסוף הצילום בצד ימין כתב כ"ק אד"ש מה"מ הערה (בתחילה במס' 33*): **להעיר מהא דכו"כ סוגי קדושה אינם משנים חומר הדבר, כ"א רק צורתו (ס"ת וכו' – ראה מפע"צ פ"א ס"ה. ושי"ג).** [לאחמ"כ ציין כ"ק אד"ש מה"מ למניחים שמקומה של הערה זו צ"ל: **בגאלי ב.**

צילום ב' – מסוף סעיף ג' (ע' 3070 בהתוועדויות שם):

על התיבות "אינו מתייחס" סימן כ"ק אד"ש מה"מ הע' מס' 14* (וכתב בכתי"ק: **כאן צ"ל הערה 33* שבגאל 3.** בקטע שלאחריו הוסיף: ובזה הי' משה מסופק ותמה.

וע"כ באה ההוראה הנ"ל שהנשים חיפשו כיצד להשתמש בחכמתן כדי להוסיף במשכן, ולכן הן לא רק לקחו מהעזים חלב לארוחת בוקר או ארוחת צהריים, אלא "טוו את העזים" ועשו מכך יריעות למשכן.

ג. עד"ז גם בנוגע ליהודים שהגיעו מעבר למסך הברזל [רוסיה] – כפי שנקרא), אשר מתוכם ישנם כאלו שבהיותם שם עסקו בהפצת המעינות במסירות נפש וכו', ולאחמ"כ כשהגיעו לארצות הרווחה, היכן שאין שום מניעות לקיום תורה ומצוות בהרחבה, כבר אין להם פנאי לעסוק בהפצת המעינות!

ל"ביזנעס" יש לו זמן, לקריאת עיתון יש לו זמן וכו', אך כשזה מגיע להפצת המעינות – אין לו זמן! הוא גביר גדול ובשבילו מספיק לקרוא לשני ושהשני יאמר לשלישי שצריכים לעסוק בהפצת המעינות... די לו בזה, אבל שהוא עצמו יעסוק בהפצת המעינות – לא לשם כך הוא הגיע הנח!

עליו לדעת, שלא הביאו אותו לארצות הרווחה בשבילו, אלא הכוונה בזה – כדי שיתוסף בדירה לו ית', עי"ז שיעשה קל-וחומר: אם בהיותו שם קיים את התורה מעוני, הרי עאכ"כ שעליו לקיימה מעושר⁵, במילא עליו לדעת, שהכוונה במה שהוציאוהו משם היא כדי שיעסוק כאן בהפצת המעינות יותר מכפי שעסק שם.

השליח של הרבי בא אליו בטענה בחלום...

ד. זוהי ההוראה מענין עשיית יריעות העזים: עליו לדעת שכל דבר שהקב"ה נותן לו, הכוונה בזה לעשות דירה לו ית'. וכידוע הסיפור עם חסיד של אדמו"ר הזקן (נדפס בהתמים⁶), שכאשר הרויח במסחרו יותר מהרגיל, ידע בוודאות שהכסף לא מיועד אליו אלא תיכף יבוא ה"משולח" של הרבי, ועליו לתת לו את הכסף כדי שיביא זאת לרבי. הוא ידע שאם הרויח במסחרו באופן בלתי רגיל, בודאי שעליו למסור זאת לרבי.

– ישנו שליח של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הנמצא בתוך כל חסיד שלו, ודוחף אותו ("ער טורקעט אים"), ובאם הוא נרדם אז הוא בא אליו בחלום, וטוען כלפיו: **מה עשית היום, אתמול ושלוש, בשביל הפצת המעינות!**

וזאת יש לדעת: כל דבר שהקב"ה נותן הכוונה בזה היא לעשות דירה לו ית', רק היות והקב"ה הוא טבע הטוב להטיב, אזי משתלשל מזה "שיריים" גם בעניניו הפרטיים, שע"ז שנותן "חמישית לפרעה"⁷ – "דבי' אתפריעו כל נהורין"⁸, נהי' "ארבע הידות יהי' לכם"⁷. זאת-אומרת, בקדושה זהו באופן "דאתפריעו ואתגליין מיני' כל נהורין"⁸, משא"כ בעניני העולם אין זה "אתפריעו" וכו' אלא רק "ארבע הידות", אבל העיקר בזה הוא מה שמוסר לקדושה. וכמבואר במדרש⁹ שלא נברא הזהב אלא בשביל ביהמ"ק, רק שבשיריים וכו'.

(5) ע"פ אבות פ"ד מ"ט.

(6) ראה סה"ש קיין ה"ת"ש עמ' 212. וש"נ.

(7) ברשית מז, כד.

(8) זח"א ר"י, א.

(9) שמות רבה ר"פ לה.

(בהמאמר¹⁵) הטעם לכך שבקריעת ים-סוף נאמר¹⁶ "אז ישיר" בלשון יחיד, כי בני ישראל ומשה רבינו היו אז במדריגה אחת¹⁷. וכידוע ב' הדעות בנוגע לעניני הפנימי של קריעת ים-סוף – כפי שאדמו"ר המהר"ש מבאר בהמשך והחרים בתחלתו¹⁸ – דעת הזוהר ודעת האריז"ל: האם עולם האצילות ירד לעולמות בי"ע או שעולמות בי"ע התאחדו עם עולם האצילות, ולפי ב' הדעות יוצא שמשה רבינו שענינו אצילות ה' יחד עם כל בני" – בי"ע; ולכאורה, איך מגיע משה רבינו לבי"ע (לדעת האריז"ל), איזו שייכות יש לכל ישראל עם משה רבינו?

אלא כאשר יש עת צרה ליהודים, צריך אז משה רבינו להיות יחד איתם במעמד ומצבם.

וכך גם בנוגע למלחמת עמלק: כאשר מכים יהודים ונלחמים בהם, צריך אז אפילו משה רבינו לצאת להלחם ולהכות עם ידיו יחד עם כל בני ישראל.

ג. עפ"ז יובן ענין נוסף:

דלכאורה הרי הטענה למשה רבינו היתה על דבריו "אנכי נצב" – שהולך להתפלל עבור בני" ומדוע העונש שקיבל על כך ה' דוקא הענין ד'ידי משה כבדים", איפה כאן המדה כנגד מדה? ובפרט שעונש זה ה' בענין שהפריע לבני ישראל במלחמתם, שהרי כאשר "ירים משה ידו וגבר ישראל"¹⁹, משא"כ "וכאשר יניח ידו וגבר עמלק"¹⁹, ומדוע קיבל

(15) שנאמר בהתוועדות זו – נדפס בסה"מ תש"ל ע' 130 ואילך.

(16) בשלח טו, א.

(17) ראה סה"מ שם ע' 138.

(18) סה"מ תרל"א ע' ה ואילך (ושם ע' כד).

(19) בשלח יז, יא.

עונש בענין הנוגע לבני", העונש ה' צריך להיות בענין הנוגע למשה בלבד?

והביאור יובן ע"פ הנ"ל:

הטענה על משה הרי היתה שכאשר עמלק בא ורב עם יהודים, והוא מצליח, וכפרש"י²⁰ "הכלב בא ונושך אתכם (עד ש) ואתם צועקים" – אין צורך ללכת ולהתפלל אלא יש להכות בידים ביחד עם כולם, והיות שמשה לא עשה זאת מגיע לו העונש ד'ידי משה כבדים", מדה כנגד מדה – מאחר שה' עליו לצאת ולהכות בידיו.

ד. בזה גם תובן מעלתו של משיח, עליו נאמר²¹ "חלינו הוא נשא ומכאובינו סבלם גו' והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו".

משיח עומד ביחד עם בני ישראל ומשתמש בכל עניניו בכדי לסייע לבני" כפי שהם **במצבם**, שלכן אומרים "והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו" מכיון שהוא נמצא ביחד עם בני" לעזור להם במצבם, עד לכח הדיבור שבפה – לנצלו לאמירת נגלה וחסידות לכל בני", כשם שראו זאת אצל בעל ההילולא,

וכפי ששאלו²² את כ"ק מו"ח אדמו"ר: רבי, אפילו אם יש איזה טענות אליכם ורוצים להעניש אתכם – מדוע צריכים להשתמש בעונש לענין הדיבור דוקא? הרי זה ענין שהשתמשתם בו כל חייתכם להפצת היהדות במסירת נפש בממונו ובנפשו, והצלחתם בזה ועשיתם לו ית' דירה בתחתונים, ומדוע העונש צריך-להיות בענין שלגמרי מסרתם

(20) שם, ח.

(21) ישע"י נג, ד-ה. עוד עד"ז ראה בסה"ש תנש"א ח"ב ע' 491 ואילך.

(22) בהבא לקמן ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 292 ואילך.

ההוראה מ”הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה”

תרגום חפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת ”יחי המלך”

א. על-הפסוק¹ ”וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בדחכמה טוו את העיזים”, מפרש רש”י מהי הכוונה ”טוו את העיזים”: ”היא היתה אומנות יתירה, שמעל גבי העיזין טווין אותם”.

והנה, פסוק זה בא בהמשך לכתוב שלפניו² ”וכל אשה חכמת לב בידו טוו”. וזאת בא הפסוק להוסיף, אשר היו נשים ש”נשא לבן אתנה בחכמה”, כלומר, הן לא היו סתם ”חכמת לב”, אלא ”נשא לבן אתנה בחכמה”, הן היו חכמות יותר (מה”חכמת לב” שבפסוק הקודם) במלאכת הטווין, ולכן היתה הטווין באופן ש”טוו את העיזים”.

ב. [.] ההוראה מפירוש רש”י בפנימיות הענינים, תובן בהקדים שאלה כללית בפרשתינו: לכאורה אינו מובן, לשם מה נוגע לנו סיפור עשייתם של יריעות העיזים וכו’, הרי זה הי פעם אחת בלבד – במשכן, ויותר לא יהי, גם לא בבית המקדש השלישי (שאותו בכלל לא יצטרכו לבנות, כי הוא בנוי ועומד מוכן וכו’³)?

אלא כדי ללמדנו הוראה: כשם שהנשים אשר ”נשא לבן אתנה בחכמה” הבינו, שהיות והקב”ה נתן להן כשרון מיוחד שאין לנשים אחרות, התכלית שלשמה ניתן להן ענין זה היא בשביל המשכן

– ולכן, למרות שלא נצטוו לעשות אומנות יתירה, אך בידען שיש להן ענין מיוחד – חכמה יתירה על כולם, ושהכוונה בזה כדי שיתוסף משהו בהמשכן, על-כן הן הלכו וחיפשו מה להוסיף במשכן ע”י חכמתן היתירה, עד שנפלה להן ההמצאה ד”טוו את העיזים” –

כך כאשר אדם מרגיש שהקב”ה נתן לו ענין מיוחד שאין לשני, בודאי שאין הכוונה בזה עבור עצמו בלבד, אלא כדי שיתוסף בהמשכן – לעשות מהעולם דירה לו ית’.

וכפי שרואים אצל הנשים שהיתה להן חכמה יתירה, הרי הי’ ביכולתן לנצל זאת לעניניהן הפרטיים: לבשל ארוחה טעימה, לקנות שמלה יפה ביותר – אמנם שמלה ע”פ שו”ע ללא שעטנז, אך כיון שיש לה חכמה יתירה היא יכולה לבחור שמלה יפה – או לדעת איזה שטיח לקנות וכיצד לשים אותו בבית [ואח”כ תוכל להראות לכל השכנים שהבית שלה הוא יוצא מן הכלל (איזו ניט שייכות צו זאגן)“]... – ”חכמת נשים בנתה ביתה”⁴;

(1) פרשתנו לה, כו.
(2) שם כה.
(3) ראה תנחומא ס”פ פקודי. זח”א כח, א. רש”י ותוס’ סוכה מא, סע”א. וראה לקו”ש ח”א ע’ 98.
(4) משלי יד, א.

הגם שישנו הענין דעבודת פרך ברוחניות – ”בחומר דא ק”ו ובלבנים דא לבון הלכתא”²⁷ כמובא בתורה אור²⁸, אעפ”כ כיון שישנם כאלו שאינם יודעים מכל הענין הזה, וגם אם יודעים אינם מבינים כיצד מתייגעים בקל-זחומר – הם יודעים שצרה פירושה דוחק בפרנסה או פצע כפשוטו, הנה גם להם מראה משיח ש”עמו אנכי בצרה”.

וזהי מעלתו של משיח שהוא עומד ביחד עם כל בני ישראל במעמדם ומצבם.

ה. וזהי גם הוראה לכל אחד ואחד:

עם מי שרק נפגשים, צעיר או זקן, איש או אשה – עליו לפעול איתו כפי שעומד במצבו הוא.

ועי”ז יוצאים ממצרים, ש”כל הגלויות נקראו ע”ש מצרים”²⁹, ובאים לגאולה העתידה עלי’ נאמר³⁰ ”כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות”, היינו שאפילו לגבי מצרים יהיו אלה פלאות,

וזה יהי’ בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, ו”שמחת עולם על ראשם”³¹!

(27) זח”ג רכט, ב.

(28) ר”פ שמות (מט, א). וראה תו”ח שם (קלא, ב). אוה”ת שם (ס”ע ז’ ואילך).

(29) ב”ר פט”ז, ה.

(30) מיכה ז, טו.

(31) ישעיה’ לה, י. שם נא, יא.

אותו להקב”ה?

אלא זהו הענין ד”חלינו הוא נשא”, כפי שהי’ אצל כ”ק מו”ח אדמו”ר.

ובדוגמת דברי הגמ’²³ על משיח שהוא ”יתב ביני עניי סובלי חלאים . . שרי חד ומתיר חד”, היינו שבכל פעם קושר רק פצע אחד ולא שניים – כדי שכאשר ישראל יעשו תשובה ”ומיד הן נגאלין”²⁴ יוכל משיח לבוא מיד בלי להתעכב אף רגע מיותר; ולכאורה איך מגיעים פצעים למשיח?

אך הענין הוא ש”עמו אנכי בצרה”²⁵: כמו שכל היהודים סובלים כך גם משיח סובל, ולא בענינים שאצלו הם נחשבים לסבל (”א מצטערניש”), אלא בענינים שאצל יהודי פשוט נחשבים לסבל, שהרי ישנם אנשים כאלו שאין להם שום שייכות לרוחניות, ואצלם תופס מקום רק מה שרואים בגשמיות, וגם איתם צריך להיות ביחד במצבם²⁶.

(23) סנהדרין צח, א ורש”י. וראה סה”ש תנש”א שם ע’ 496-7.

(24) רמב”ם הל’ תשובה פ”ז ה”ה.

(25) תהלים צא, יד.

(26) ראה סה”ש שם: ”ומודגש עוד יותר בשמו של משיח (הנואל) שנקרא בשם מצורע (סנהדרין צח, ב ובפרש”י) – ”מצורע של בית רבי”, ש”יתב ביני עניי סובלי חלאים”, ”מנוגעים, והוא נמי מנוגע” – שמשח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [.] ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים להתגלות”.

מדור הדבר מלכות” מוקדש לעילוי נשמת ר’ יוסף ארי’ לב בן משה באר ע”ה

ולעילוי נשמת אשתו מרת חשא בת נטע אורי ע”ה זיסק

יה”ר שתיכף ומיד ממש יקויים העידוך ”הקיצו ורגנו שוכני עפר” והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

וליבות כל משפחת זיסק שיהיו – לברכות עד בלי די

צמצום בשביל הגילוי

ויה"ר שקבלת החלטות טובות בכהנ"ל תביא תיכף את השכר האמיתי – גאולה האמיתית והשלימה, ביום הש"ק זה, כ"ז¹¹⁰ אדר ה'תש"נ.

110) להעיר מהעילוי דיום כ"ז – אותיות "זך", כולל גם זיכוך וביור וצירוף, כמ"ש בנוגע לזמן הגאולה "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים" (דניאל יב, יו"ד), אשר, שלימות הזיכוך והצירוף הוא ע"ז שמגלים כוונת הצמצום וההעלם דשם אלקים גופא.

ויומתק יותר – שיום כ"ז (זך) בא לאחרי יום כ"ו, בגימטריא הוי', היינו, שסדר העבודה הוא שתחילה נעשה גילוי שם הוי' (צמצום בשביל הגילוי), ולאח"ז מגלים כוונת הצמצום וההעלם דשם אלקים.

(משיחת ש"פ ויקהל-פקודי, פ' החודש, מבה"ח ניטן ה'תש"נ - מוגה)

מתוך ההשלמות לשיחה זו (בלתי מוגה):

וכאמור, ענין זה הוא בהדגשה יתירה בשנת נסים, ובפרט לאחרי שכבר עברו כמה חדשים בשנת נסים, ועומדים כבר בסיום תקופת החורף, לאחרי חודש כסלו, וימי החנוכה שבו, כולל גם זאת חנוכה שהוא בחודש טבת, "ירח שהגוף נהנה מן הגוף", ולאחרי חודש שבט (כולל ובמיוחד העשירי שבו), שמרמז על מ"ש "זקם שבט מישראל" ("זה מלך המשיח"), עד לכ"ז אדר – "זך", זיכוך וצירוף, "יצרפו רבים", עד ש"המשכילים יזהירו כזהר הרקיע", דקאי על כל חסיד וכללות החסידים, שעוסקים בלימוד והפצת פנימיות התורה, "בהאי חיבורא דילך כו", ועד ידם – כאו"א מישראל וכללות ישראל.

בנוגע לחיות עצמי – הרבי הוא בעל-הבית

[. .] על כל יהודי לידע שצריכים להיות מקושרים לרבי, כיון שהוא המשה בשלימותו ("דער גאנצער משה") שבדורנו, והוא מקשר את הסתים שבנשמה, את עצם הנשמה, עם סתים דתורה – עם פנימיות התורה שהרביים גילו, ועי"ז עם סתים דקוב"ה.

כאשר מקיימים תורה ומצוות לבד ללא התקשרות לרבי, וללא פנימיות התורה שנתגלתה ע"י הרביים, אפשר אמנם להגיע לדרגות הכי נעלות בקדושה, אבל חסרה ההתקשרות של עצם הנשמה עם עצמות ומהות א"ס ב"ה, אבל כאשר מקושרים למשה שבדור, אזי הוא מקשר את הסתים דישאל – עצם הנשמה, עם הסתים דתורה – פנימיות התורה, ועי"ז עם סתים דקוב"ה.

ויה"ר שמכאן ואילך לא יצטרכו לדבר אודות פרטי הענינים ד"מלכויות מתגרות זו בזו", (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייד, ואמר:) ובפרט כשמזכירים ענינים שנתפרסמו בעיתונים, שאין זה שייך להתוועדות חסידים...

כ"א אודות "מלחמתה של תורה", שגם כש"נעשים אויבים זה את זה אינם זזים משם עד שנעשים אוהבים זה את זה", כדרשת חז"ל עה"פ "את והב בסופה"⁵, וכמודגש גם בהתכללות דשמאי והלל (השורש דריבוי מחלוקות בתורה) ב"משה", ר"ת משה שמאי הלל⁶.

ועוד והוא העיקר – שזוכים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י "גואל ראשון הוא גואל אחרון", שנקרא משה ע"ש "כי מן המים משיתיהו"⁷, שבה מרומז גם התגלות קץ הגאולה מן ההעלם (כדבר המכוסה במים) ד"לבא לפומא לא גליא"⁸ אל הגילוי, כולל גם הגילוי לעיני אה"ע, כמודגש בהענין ד"מן המים משיתיהו" ע"י בת פרעה שהי' מושל בכיפה⁹, היינו, שגם אה"ע (כולל ובמיוחד המושל בכיפה) עוזרים ומסייעים לבנ"י למהר ולזרז קץ הגאולה, כולל ובמיוחד ע"י לידת בנים ובנות¹⁰ (ע"ד ובדוגמת לידת משה), ומתחיל מהנישואין (כולל העלי' לתורה בשבת שלפנ"ז) – "מהרה . . ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה גו"¹¹, עד להנישואין דכנס"י עם הקב"ה בימות המשיח¹².

ומתכוננים¹³ לקריאת התורה ב"ויקרא . . מאהל מועד", שמורה על המעלה שבכאו"א מישראל בתור פרט – "כל מבקש"¹⁴. ועאכו"כ בכמה מבנ"י שמתאספים יחדיו. ובפרט, שנמצאים בבהכ"ס ובהמ"ד דנשיא דורנו שכאן היתה עבודתו במשך עשר שנים רצופות – הרי מובן שזהו המקום המתאים ("דער ריכטיקער אָרט"), לגילוי דקדש הקדשים שבאהל מועד גופא, עם הלוחות כו'.

ועוד ועיקר, שזוכים לכל-זה תיכף ומיד ממש. ו"גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה"¹⁵, החל מהצדקה דשבת, שיש בה מעלה מכיון שמגשים לעני דבר מוכן לאכילה. ועד"ז גם הצדקה דיום המחר הרי היא כלולה ביום השבת בפנימיות הענינים, ואפילו בחיצוניות הענינים – באופן המותר בשבת. כך, שבהגיע חודש ניסן יהיו כבר כל צרכי החג לכל נצרך, ומתוך שלוה.

[התחילו לנגן ניגון שמחה דשמח"ת, ובאמצע הניגון נעמד כ"ק אדמו"ר שליט"א מלא קומתו ורקד על מקומו – תוך כדי עידוד בב' ידיו הק' – בשמחה רבה ועצומה].

(5) חוקת כא, יד. קידושין ל, ב.
 (6) ראה מג"ע אופן עד.
 (7) שמות ב, יו"ד.
 (8) ראה ז"ח בראשית ח, א. מדרש תהלים ט, ב.
 (9) ראה מכילתא בשלח יד, ה. זח"ב ו, א.
 (10) שהרי "אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבנוף", "באותו אוצר ששמו גוף" (יבמות סב, סע"א)
 (11) ובפרש"י.
 (12) ע"פ ירמ' לג, יו"ד-יא.
 (13) שמו"ד פסט"ו.
 (14) מכאן ועד סוף השיחה נעתק מתוך הראשי-דברים מההתוועדות.
 (15) תשא לג, ז ובפרש"י.
 (16) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז.

עוד יראו בודאי נסים גלויים

קטע מהתוועדות כ”ק אדמו”ר מה”מ שליט”א בש”פ ויק”פ ה’תנש”א, בשילוב קטעים מהראשי-דברים שי”ל לאחרי אותה שבת (סומנו בסוגריים מרובעות) – בלתי מוגה

בימי הפורים דשנה זו – בהמשך להמאורעות בימים שלפנ”ז במלחמה בין ”בבל” ו”ארם” – אירע נס גדול (ואין איש (עכ”פ כמה וכמה) שם על לב כדבעי) – שנסתיים הנצחון (כפי שהכריזו חסידי אוה”ע בפורים) על מנגד וצורך ישראל [שהי’ מנגד על חייהם של בני” בפשטות], עד שהוכרח להמלט על נפשו וכו’ [ועד כדי כך, שלא ידוע היום האם הוא עדיין בחיים], ע”ד נס פורים, בימים ההם – בזמן הזה¹.

[אלא שבזה רואים נסים גלויים ממש] ועד כדי כך, שאפילו אוה”ע הכירו והכריזו בפלא [הכי גדול] – כמפורסם בפרסום הכי גדול בכל העתונים – שאירע דבר בלתי מובן כלל בשכל ובדרכי הטבע:

אף שהכריזו בקול רעש גדול שמתכוננים למלחמה גדולה קשה וארוכה שתעלה בקרבנות רח”ל (כיון שאי אפשר בלאו הכי) ובמשך זמן רב עסקו בהכנות וחלוקת תפקידי הצבא וכו’, הרי, בפועל ממש ראו פלא גדול (והכל מודים שזהו דבר פלא שבמשך זמן קצר ביותר סיימו את המלחמה, והכריזו על נצחון גמור (מתוך מיעוט קרבנות, ובודאי שלא בערך כלל להמשוער בתחילה²), ולא עוד אלא שהמדינה המנוצחת הסכימה ואף שיחררה בפועל את כל השבויים (ובני ערובה), ביחד עם בקשת מחילה ופיוס, וברצונם הטוב – **היפך טבעם לגמרי**, עד שגילו גם אודות שבויים נוספים (ממלחמות וכו’ לפנ”ז), שאודותם לא ידעו [עניינים חסויים ממלחמות קודמות שעד עתה היו במסמונים, ושחררו את השבויים, כולל כספם וזהבם אתם, העבדים והקרקעות, וכל נכסיהם].

ועוד ועיקר – נס גלוי לכל בני” (ובפרט בארץ הקודש), שכל הפחדים וההבהלות נתבטלו מכל וכל [התנדפו ברוח...].

ולכן צריכים בני” להכריז שמאורעות אלו הם נסים גלויים של הקב”ה, שבהם ניכרת מעלתה של שנה זו, ”תהא שנת אראנו נפלאות” (ובהמשך לשנה שלפנ”ז – ”שנת נסים”), ועוד ועיקר – להדגיש שנסים ונפלאות אלו הם מהסימנים על ביאת המשיח, ע”פ דברי הילקוט שמעוני³.

ואם משיח יתעכב ח”ו עוד יום וכו’ – יראו בודאי עוד נסים גלויים וגם לעיני אוה”ע, שעלי”ז תתחזק אצלם ההכרה שיש בעה”ב ומנהיג לבירה זו, שעושה גם נסים גלויים (לא רק ”ברקיע השביעי”, אלא גם) בעולמנו זה, ועד שזוכים לקיום היעוד ד”זהיתה לה’ המלוכה”⁴.

1) ראה גם מכתב כ”ה אדר שנה זו. שפיכות דמים ר”ל, אלא) בדרכי נועם ובדרכי שלום.
2) כולל גם המיעוט בקרבנות (ככל האפשרי) גם
3) ישעי’ רמז תצט. שנים הבירור שלהם צריך להיות (לא ע”י
4) עובדי’ בסופה.

וכשם שזה ברוחניות – שההתקשרות דעצם הנשמה היא רק ע”י הרבי, היות והוא המשה שבדור, כך גם בגשמיות, שהמשכת חיות עצמי יכולה להיות רק ע”י רבי המשה שבדור¹:

בנוגע להתפשטות החיות, אזי אם חל בה איזה קלקול (לא בהעלם החיות, אלא בבלבול בהתפשטות החיות²) אפשר ללכת לרופא ויתכן שהרופא יעזור. אבל בנוגע לחיות עצמי הרי אף רופא לא יוכל לעזור ומוכרחים ללכת לרבי דוקא, כי הרי הוא משה ”בשלימותו” של הדור שהוא יכול להמשיך חיות עצמי.

שמזה מובן שבנוגע לחיות עצמי הרופא הוא כלל אינו בעל-בית. והגם שהרופא אומר שפלוני איננו יכול לחיות, אבל בנוגע לחיות עצמי הוא בכלל לא בעל-בית, והרבי שהוא המשה שבדור ממשיך את החיות עצמי.

אודות ההתקשרות לרבי, אזי גם בדיבור על זה ישנה תועלת – ונשלמה פרים שפתינו³. שהקב”ה יעזור שלא נצטרך להגיע ל”ונשלמה”⁴ פרים שפתינו⁵ ויליכנו לקראת משיח.

הרבי סיפר פעם⁶, שחסיד אחד בחזרתו מהתוועדות פגש אותו שוטר ושאלו: ”קטאָ אידיאָט?” – המילה ”אידיאָט” ברוסית פירושה הולך, ו”קטאָ אידיאָט” פירושו: מי הולך – ענה לו החסיד: ”ביטול אידיאָט” – ביטול הולך!

– החסיד חזר אז מהתוועדות, ובהתוועדות דובר אודות יש מאין וביטול, וההתוועדות פעלה עליו שלא ירגיש את הישות שלו, אלא שהכל בטל, וההרגש כל כך חדר בו עד שהוא אכן נהי’ כך, ולכן הוא ענה ”ביטול אידיאָט”, שביטול הולך, וגם הגוי ”שמע” ש”ביטול הולך”.

(משיחת ש”פ ויקהל פ’ שקלים, מבה”ח אד”ש ה’תשי”א – בלתי מוגה)

1) ראה גם בשיחת י”ג שבת ש.ז. ס”ח.
2) בזכרון אחדים: ואפילו התעלפות שהיא בהתפשטות החיות.
3) הושע יד, ג.
4) חסר המשך הענין.
5) ראה גם שיחת שמח”ת ש.ז. בסופה.
6) ספר השיחות תרצ”ו-חורף ה’ש”ת ע’ 251.

המדור מוקדש לע”נ האשה מרת ר’ יצחק מאיר ע”ה מיידנצ’יק
נלב”ע ביום ו’, עש”ק פ’ ויגש – אחר חצות היום – ו’ טבת ה’תשס”ב
יה”ר שיקויים היעוד ”הקיצו ורננו שוכני עפר” והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה יתיב ומיד ממש